

STATENS PLANTEPATOLOGISKE FORSØG

Månedsoversigt over plantesygdomme

360. — Juni 1957

Der blev for juni måned modtaget indberetninger fra 124 medarbejdere; endvidere blev der i månedens løb besvaret 966 forespørgsler.

Lufttemperaturen lå som middeltemperatur omkring normalen i månedens første halvdel. I ugen 15.—22. juni lå den $3,5^{\circ}\text{C}$ over og i ugen 22.—29. juni $1,6^{\circ}\text{C}$ under normalen, der i månedens løb stiger fra $13,0^{\circ}\text{C}$ til $14,8^{\circ}\text{C}$.

Nedbøren, hvoraf over halvdelen faldt i ugen 8.—15. juni, lå for tiden 2.—29. juni på eller lidt over normalen med undtagelse af Lolland-Falster og Bornholm, hvor den lå henholdsvis 9 og 14 mm under normalen. I ugen 15.—22. juni blev der ikke registreret regn ved én eneste station. For landsdelene målt i det angivne tidsrum følgende mængder i mm med månedens normal i (): Nordjylland 45 (44), Østjylland 51 (47), Vestjylland 48 (48), Sønderjylland 55 (53) og for hele Jylland 49,5 (47,2); Fyn 47 (47), Sjælland 46 (45), Lolland og Falster 38 (47) og for Øerne i alt 45,2 (45,7); Bornholm 22 (36).

Sygdomme på landbrugsplanter.

Korn og græsser.

Tørke. Fra Aulum skrives: „Tørke generer kornet stærkt nu, så det gennemgående står tyndt og lyst. Gødningen kommer ikke rigtigt til nytte på grund af tørken, og mange — alt for mange — strør kvælstoffet for sent ud.“ (S. Nørlund).

Lyspletsyge (manganmangel). Regn efterfulgt af stærk varme satte pludselig stærk vækst i afgrøderne og førte et kraftigt udbrud af sygdommen med sig. Det var ikke usædvanligt at træffe på marker, der var jævnt angrebet over hele arealet. Der indløb i alt 108 indberetninger om sygdommen, og heri omtales angrebene i 26 som sjældne (7 svage, 19 stærke) og i 74 som almindelige (34 svage, 40 stærke). Der er påfaldende, så ofte sygdommen træffes på jorder, hvor den ellers er ukendt. Det kan tænkes, at dette til dels hænger sammen med en kraftigere jordbehandling i foråret end sædvanligt i forbindelse med en stærk udtørring, hvorved der er sket en kraftig gennemluftning af jorden. I mange tilfælde aftegner en uregelmæssig spredning af kalk og mergel sig tydeligt. Fra Løgumklosteregnen omtales et usædvanligt eksempel herpå: „Et enkelt sted (i Abild) er det 80—100 år siden, der er merglet, — og i 1957 kunne man endnu se de enkelte mergelstakke i rækker. Betydningen af mergels og kalks rette fordeling kan aldrig overvurderes. Hvor er der lavet mange forsyndelser på dette punkt i de foregående menneskealdre!“ (Erik Christensen). Der blev sprøjtet i stor udstrækning med mangansulfat, men mange flere arealer burde være sprøjtet — og ville være blevet det, hvis det ikke havde knebet så stærkt med at skaffe de nødvendige mængder kemikalier frem, som det gjorde. Virkningen af een sprøjtning var som regel tilfredsstillende, dog skriver J. Larsen-Ledet, Grenå, at 5—10 kg mangansulfat pr. ha ikke altid var tilstrækkeligt til at afhjælpe manglen. Fra Sydsjælland bemærkes tillige, at en del hundegræsfrømarker har rettet sig meget væsentligt efter sprøjtning med mangan (Jens Marcussen).

Gulspidssyge (kobbermangel) har ikke antaget noget stort omfang i år, og som årsag hertil nævnes gang på gang i indberetningerne, at de landmænd, der har jord, der disponerer for sygdommen, efterhånden kender den og har lært at tage deres forholdsregler imod den. Vi modtog 87 indberetninger om sygdommen, heraf 51 med omtale af sjældne angreb (23 svage, 28 stærke) og kun 5 med almindelige angreb (3 svage, 2 stærke). Der er sprøjtet en del med blåsten, hvor manglen er konstateret. N. Engvang Hansen, Allingåbro, bemærker i denne forbindelse, at angrebene ofte opdages så sent, at der ikke er meget at gøre selv ved sprøjtning. Ole Jensen, Rodskov, beretter, at „sprøjtning med 5 kg kobberoxyklorid i 1000 liter vand/ha har virket godt, men dog givet svidning på bladene.“ Kaj Skriver, Dybvad, omtaler, at han har set tydelige eksempler på, at blåstenen på stærkt kobbermanglende jorder skal harves ned efter udstrøningen; hvor den er givet oven på jorden efter kornets såning, har virkningen været alt for ringe. Betydningen af en ikke for kraftig jordbehandling, også når det gælder gulspidssygen, fremgår af indberetningen fra

P. Trosborg, Brande, som beskriver et angreb således: en del af en mark måtte sås om, og fik i den anledning en ekstra jordbehandling. Der udviklede sig derefter et stærkt angreb i denne del, hvorimod den ikke omsåede del var sund. Det samme var tilfældet, hvor der var tilført blåsten til noget af den omsåede del. Fra Grindsted skriver J. J. Jakobsen om angrebet i år: „Gulspids-sygen synes at være et enten eller. Det er kun små og få pletter, vi har fundet med kobbermangel, men i disse pletter går kornet fuldstændig ned, såfremt der ikke bliver udsprøjtet kobber.“ På Sjælland er gulspids-sygen fundet enkelte steder på mosejord i Sydsjælland (B. Munch, Haslev, og Jens Marcusen, Næstved), og et stærkt ødelæggende angreb i byg konstateredes på mose-jord i Ganløse (W. Nøhr Rasmussen).

Goldfods yge (*Ophiobolus graminis*). Bjerringbro: „I en enkelt 2. års bygmark er der konstateret goldfods yge; marken blev skrællepløjet i efter-året“ (Kaj N. Eriksen).

Nøgen bygbrand (*Ustilago nuda*) forekom almindeligt over det meste af landet, men angrebene var i langt overvejende grad svage og betydningløse. Enkelte indberettere kan dog fortælle om tilfælde med op til 5—7 pct. angrebne planter. Blandt de mest angrebne sorter omtales jævnlig Herta og Rika.

Gulrust (*Puccinia glumarum*) blev konstateret med svage og betydningløse angreb enkelte steder i landet.

Sortrust (*Puccinia graminis*) er ikke bemærket.

Hundegræs bakteriose (*Corynebacterium rathayi*) optrådte i adskillige hundegræsfrømarker, men synes i år at kunne forveksles med frostskade.

Bælgplanter.

Kaliummangel i kløvermarkerne synes ikke at være særlig udbredt og forekom i reglen kun på svagt kaligødede ejendomme, eller hvor kalien var bragt for sent ud.

Kransskimmel (*Verticillium albo-atrum*) i lucerne omtales med ond-arterede angreb af J. Chr. Andersen-Lyngvad, Ålborg.

Bederoer.

„Sandsflugt har mange steder ødelagt roerne. Nogle har måttet sås om både to og tre gange, — ja enkelte nu sidst på måneden for fjerde gang. Har forsøgt et par steder at plante roer med plantemaskine på de ødelagte arealer, og det ser ud til, at dette kan lykkes ret godt, når det gælder beder, og der sidder påpasselige folk, som lægger planter i maskinen.“ (Alb. Albertsen, V. Hjermitzlev).

Lyspletsyge (manganmangel) synes lige som i kornet at have en noget større udbredelse end vanligt, og der er mange steder blandet mangan-sulfat i paration-sprøjtbevædsken ved bedefluebekæmpelsen.

Bedemosaik (*Beta virus 2*) findes i mange frømarker, navnlig i de udplantede, men for det meste er der tale om svage angreb.

Virusgulsot (*Beta virus 4*) konstateredes i mange frømarker, men angrebene var endnu svage. Fra Mols skrives dog: „Ret kendeligt angreb i egnens måske eneste udplantede mark. Ingen frøavl der i fjor“ (Jørgen Nielsen). Fra Tørring omtales fund af virusgulsotsymptomer i 1. års roer. Der lå en roekule i umiddelbar nærhed af marken, og der fandtes ferskenlus på planterne.

Rodbrand (*Phoma betae*, *Pythium sp.* o. a.). Trods den modgang, roerne havde først i vækstperioden, kan angrebene af rodbrand som helhed taget karakteriseres som svagere end i de nærmest foregående år. Hvor der optrådte stærke angreb, var årsagen i de fleste tilfælde at finde i et for lavt reaktionstal. Blandt andre årsager peges på: dårlig gødningskraft, lavt fosforsyretal, ubekvem jord. På forårsplojet jord forekom angrebene hyppigere end på efterårsplojet.

Bedeskimmel (*Peronospora schachtii*) forekom væsentligt mere udbredt i 1. års markerne end i de foregående år. Angrebene rapporteredes fortrinsvis fra Øerne, men også fra Mols og Hads Herred kommer meddelelser herom. Det kunne i mange tilfælde være vanskeligt at finde tilbage til smitekilderne, idet angrebene optrådte kilometerlangt fra nærmeste frømark. Angreb med 1—5 pct. syge planter sås almindeligt, men op til frømarkerne kunne hen imod 30 pct. være angrebet. Hårby: „En enkelt mark beliggende op ad frømarken stærkt angrebet. Sprøjtning med Ob 21 virkede hæmmende.“ (Holger Pedersen); Frederikssund: „Set i en første års mark med læhegn på de 3 sider. Bedeskimmelangrebet kom fra en bedefrømark ca. 400 m derfra gennem en åbning i læhegnet. Det angrebne areal følger nøje åbningens størrelse“ (N. O. Larsen); Stevns: „Der findes stærke angreb. Men selv langt fra frøroerne — 2-3 km — kan angrebene være meget stærke. Man ser i år ofte, at hjertesuddet kan være friskt, medens et eller to af de ældre blade er fulde af skimmel“ (Aage Madsen), og Nordvestlolland: „I stiklingefrømarker er så godt som intet angreb, men i overvintrede frømarker er stærke angreb. I 1. års roer iagttages i øjeblikket angrebne planter i alle marker, og skimmelen breder sig kraftigt. En optælling i 26 marker viste 17—19/6 en angrebsprocent på 2,2, en optælling i samme marker viste 26—28/6 en angrebsprocent på 6,1. Landmændene er meget nervøse for skimmelsens udbredelse, og enkelte har allerede udført beskyttelsessprøjtning. I marker langt fra smitekilder (overvintret bederoefrø) er der vist ingen grund til ængstelse, men i nærheden af smitekilder burde man måske allerede have foretaget beskyttelsessprøjtning“ (J. Østergård).

Kålroer, kål o. a. korsblomstrede.

Kålbrok (*Plasmidiophora brassicae*) i kålroe omtales blot i to indberetninger fra Sjælland: „Enkelte marker ret stærkt angrebne — selv om her ikke er fugtigt“ (Aage Madsen, Stevns) og fra Sorø: „Det synes som

kålbroksvamp er mere udbredt end normalt — selv hvor man tager de fornødne sædskifte hensyn" (Ib Trojaborg).

Kartofler.

Spiringen i marken har stort set været tilfredsstillende. Hvor der har været noget at udsætte på den, hang det i mange tilfælde sammen med, at knoldene var beskadiget i jorden af frosten i foråret. Denne skade blev yderligere fremtrædende, hvor kartoflerne var blevet blotlagt under sandstormen i begyndelsen af maj. Undtagelsesvis kunne dårlig spiring føres tilbage til varmeskade i kulerne. Også rodfiltsvamp havde ofte stor andel i skaden.

Kartoffel-rodfiltsvamp (*Corticium solani*). Det kolde vejr i foråret bevirkede en langsom spiring af kartoflerne og betingede som følge heraf angreb af denne svamp. Angrebets styrke og udbredelse bedømmes meget forskelligt af de enkelte indberettere. Hovedindtrykket bliver dog, at sygdommen bærer en stor del af ansvaret for en dårlig fremspiring i mange kartoffelmarker. Vesthimmerland: „Rodfiltsvamp har oprådt meget godartet i år" (S. A. Ladefoged); Holstebro: „Enkelte marker med ret stærke angreb af rodfiltsvamp, som antagelig skyldes læggematerialet" (A. Toft Andersen); Kibæk: „Er meget fremtrædende i år — der er mange svage planter. Når man graver dem op, er mange stængler ødelagt" (H. Quistgaard Mortensen); Grindsted: „Rodfiltsvampen har rigtig boltret sig i år. Man træffer ikke en kartoffelmark, uden at der findes et stort antal planter, som lige er ved at dukke frem. Graver man dem op, findes der op til 10 ødelagte spirer, som har prøvet at komme igennem. I de marker, vi endnu har set, vil jeg anslå, at fra 2 til 10 pct. af planterne er så godt som ødelagte af rodfiltsvampen, idet disse små og svage planter vil give et meget ringe udbytte. Man må vel formode, at den lange kuldeperiode, der holdt kartoflerne under jorden, har været stærkt medvirkende til det store angreb" (J. J. Jakobsen) og fra Samsø: „Stærke angreb en yderst sædvanlig foreteelse. Skønnes i år at have været over det „normale" og i høj grad bidraget til en meget ringe avl af kartofler ved tidlig optagning. Med senere lægning er angreb tydeligt aftagende" (P. Riis Vestergaard).

Sortbensyge (*Erwinia atroseptica*). Angrebene synes alt i alt at have været noget mere udbredte end sædvanligt, men stærke angreb var sjældne at træffe på. Fra Nibe: „Spredte angreb, der undertiden kan henføres til, at læggekartoflerne har fået frost efter lægning" (G. Heltoft); Grindsted: „Sortbensygen synes at være almindelig udbredt i år. Angrebet kan ikke — endnu — kaldes alvorligt, idet angrebsprocenten vel ingen steder i de synede marker ligger over ½" (J. J. Jakobsen) og fra Gram: „Mange kartoffelmarker er hårdt angrebne, meget mere end før set" (A. Mortensen).

Ole Wagn.

Sygdomme på havebrugsplanter.

Frugtræer og frugtbuske.

Æbleskurv (*Fusicladium dendriticum*) er nu begyndt at gøre sig gældende, men er endnu i det store og hele ikke af særlig stor betydning. Fra Stevns-Fakseegnen skrives: „Jeg har indtil nu kun set meget svage angreb af skurv, og der er haver, hvor der endnu ikke har været skurvpletter. Det har været for tørt og for koldt for skurven“ (Philip Helt); Nord- og Østsjælland: „Kan nu findes i de fleste plantager, hovedsagelig på bladene, men i enkelte tilfælde også på frugterne,“ (Hans Chr. Madsen); Sorø Amt: „De første dage i juni sås mange steder begyndende angreb; de har ikke bredt sig nævneværdigt, men skurven er der. I plantagerne kun meget svage angreb — og i mange slet ingen“ (E. Christensen); Lolland og Falster: „Næsten overalt kan findes skurv, men angrebene de fleste steder kun meget svage og uden større øjeblikkelig betydning. Dog er set alvorlige angreb enkelte steder, og det har da også her og der været nødvendigt med en ekstra indsats. Hvor kviksolvmidler ikke har været anvendelige, er forsøgt hyppige sprøjtninger med captan eller TMTD. Foreløbig kan kun siges, at vejret har været gunstigt for at dæmme op mod spredning af angreb“ (J. Klarup-Hansen); Næstved: „Angrebene følger regnbygerne. Hvor ingen byger er faldet, ingen skurv. Hvor bygerne er faldet, er angrebene begyndt“ (M. E. Elting); Statens forsøgsstation, Blangstedgård, Odense: „Der kan findes skurv på de fleste sorter, men endnu kun i meget ringe grad“ (Hans M. Jepsen).

Pærskurv (*Fusicladium pirinum*). Fra adskillige indberettere meddeles det nu, at der er fundet angreb. Vi citerer følgende: Stevns-Fakseegnen: „Jeg har set ganske få skurvpletter på pærer, og på de skudspidser, der blev ødelagt af skurv i fjor, ser det ud til, at skurven arbejder. Hvis vi får fugtighed og varme, er der altså stadig mulighed for at få pærerne ødelagt“ (Philip Helt); Sorø Amt: „I velpassede plantager ikke iagttaget, men hvor pasningen er noget forsømt, har skurven ret godt fat“ (E. Christensen); Holbæk Amt: „Der er kommet en del pletter i den sidste tid“ (Henrik Nielsen); Svendborg Amt: „Hvor der er sprøjtet ordentligt findes i praksis ikke skurv, selv ikke på Bonne Louise. Vi havde regn og varme i pinsen, og de, der ikke var på tærerne med sprøjten ved den lejlighed, fik god anledning til at se, hvad det koster dem, da angrebene slog ud omkring den 20. juni“ (Aage Lauritsen); Viborg Amt, syd: „Mange både unge og ældre træer fyldt med „blister“ på skuddene. Spredte store, sorte pletter på frugterne allerede“ (Eli Mølgaard); Esbjerg-Varde: „Er ikke iagttaget“ (M. Sørensen).

Æble-meldug (*Podosphaera leucotricha*) har for alvor fået fat, og i modsætning til skurven må denne sygdom siges at være særdeles almindelig i år. På de lokaliteter, hvor melduggen erfaringsmæssigt viser sig, når der er gode betingelser for svampen, ser den ud til at kunne blive af virkelig betydning. På de sorter, der har kunnet tåle svovl, og hvor dette er blevet anvendt

sidste år efter blomstring, er det, som om melduggen er knapt så slem i sin optræden. Vi citerer følgende: Frejlev: „Vi har klippet 3 befængte skud af her, men angrebet er alvorligt i mange andre plantager. Vi har sprøjtet 7 gange indtil nu, og i de 6 har der været svovl med i; det gør nok sit til, at vi har så lidt meldug“ (A. Diemer); Nord- og Østsjælland: „Sygdommen er i almindelighed betydeligt mere udbredt end set i de senere år. På Amager samt i øvrigt ved kystegnene må angrebene karakteriseres som meget voldsomme“ (Hans Chr. Madsen); Lolland og Falster: „På visse lokaliteter meget stærke angreb med ny-infektioner på især Cox's Orange, men også andre sorter. Som helhed kan meldugangrebene karakteriseres som middel og almindelige med ikke særlig store skader, men til gengæld har vi et par plantager, hvor angrebene er ret slemme“ (J. Klarup-Hansen).

Grå monilia (*Monilia laxa* og *Monilia l. f. mali*) synes efter indberetningerne at være af meget varierende udbredelse og styrke, men i år kan frostskaade nok af og til give anledning til tvivlstilfælde med hensyn til den nøjagtige bestemmelse. Herom skrives bl. a. fra Frejlev: „I år lidt vanskelig at adskille fra de mange frosne blomsterstande, så jeg tør ikke sige, om den er her“ (A. Diemer); Holbæk Amt: „Et meget voldsomt angreb er set i en erhvervsplantage på Odden, (smittekilde 3—4 gamle surkirsebærtræer i en have)“ (Henrik Nielsen). Stevns-Fakseegnen: „Jeg har slet ikke set angreb af grå monilia, ikke engang på *Prunus tribola*“ (Philip Helt); Nordsjælland: „Et par enkelte svage tilfælde er bemærket i surkirsebær“ (Hans Chr. Madsen); Fyn: „En del i skyggemørel“ (Sigurd Thorup); Esbjerg-Varde: „Har kun iagttaget nævneværdige angreb på surkirsebær, men her er det til gengæld særdeles ondartet i nogle tilfælde. Andre steder findes overhovedet ikke angrebne skud“ (M. Sørensen); Viborg Amt, syd: „Ikke set de helt store angreb i år, men spredte, middelstore — mest i småhaver“ (Eli Mølgaard).

Bladpletter på Cox's Orange. På frugttræerne er løvet i år særdeles pænt farvet, men alligevel meddeles der om forekomst af bladpletter på Cox's Orange. Fra Lolland og Falster skrives: „I sidste halvdel af juni kom der et ret kraftigt angreb på Cox's Orange med bladfald til følge. En uges tid i forvejen havde vi storm, og siden var det temmelig varmt. Formentlig skyldes angrebene disse uheldige svingninger, men i øvrigt er angrebene meget varierende, hvilket understreger ernæringsforholdenes indflydelse på udviklingen (jvf. 563. meddelelse om emnet i fjor). Angrebet er ikke tiltaget i slutningen af juni“ (J. Klarup-Hansen); Næstvedegnen: „Værst på tørre, stærkt solbeskinnede arealer“ (M. E. Elting).

Stikkelsbærræber (*Sphaerotheca mors-uvæe*). Fra Næstvedegnen meddeles, at der mange steder trods gentagne sprøjtninger er set kraftige angreb (M. E. Elting).

Gråskimmel (*Botrytis cinerea*) på stikkelsbær. Herom skrives fra Frederiksborg Amt: „Gråskimmel har angrebet enkelte grene i stikkelsbærbuskene, og sygdommen er ikke ualmindelig“ (C. T. L. Worm).

Køkkenurter.

Agurk-meldug (*Erysiphe cichoracearum*). Tilsyneladende er denne sygdom ikke så udbredt som sidste år, hvor den var meget voldsom. Kun få indberettere har iagttaget sygdommen og kun som svage angreb.

Agurkesyge (*Diplodina citrullina*). Sygdommen, der i fjor blev konstateret i flere tilfælde, synes også at gøre sig gældende i år, hvor den er iagttaget på såvel agurker som melon. Sandsynligvis findes den mere udbredt, end man er tilbøjelig til at antage, men da sygdommen er forholdsvis ny herhjemme, kan lette angreb overses eller forveksles med andre ting. Gentagne sprøjtninger med kobberoxyklorid har givet tilfredsstillende virkning.

Swampen, der i fjor kun blev påvist i knopcellestadiet, er i løbet af måneden tillige fundet i sin perfekte form: *Mycosphaerella citrullina*, på agurk.

Dårlige rødder på agurk synes ikke at være så almindelige, efter at kultivatørerne er blevet klare over den lette rabats betydning. Hvor der foretages dressinger med ren tørvestrøelse, er det meget nemt at holde rødderne i orden.

Gråskimmel (*Botrytis cinerea*) på tomat er med de nye bekæmpelsesmidler (captan og tiuram) nem at holde i ave. Dette gælder såvel angreb på frugter som på stængler.

Fløjlsplet (*Cladosporium fulvum*) er begyndt forlængst adskillige steder og navnlig under de forhold, hvor de almindelige kulturforanstaltninger og sygdomsbekæmpelsen er mere eller mindre tilfældigt prægede.

Løgskimmel (*Peronospora destructor*) synes endnu ikke at være af nogen betydning. Sekundær løgskimmel. Herom skrives fra Statens forsøgsstation, Hornum: „Angreb er set i stikløg og skalotteløg af egen avl, som ikke er varmebehandlet“ (Finn Knoblauch); Jylland: „I fremavlsmarkerne, hvor alt materiale er varmebehandlet, har den sekundære løgskimmel endnu ikke vist sig“ (P. Jacobsen).

Gule bladspidser i løg er et yderst almindeligt fænomen, som sikkert må tilskrives perioder med tørke. Fra Svendborg Amt skrives: „Løgene burde have været udblødt i vand før lægningen. Flere klager over læggløgene — helt uretfærdigt — de var blot for tørre“ (Sture Cederberg).

Molybdænmangel i blomkål. Symptomer er set i enkelte tilfælde på de arealer, hvor der i en årrække har været kål. Man bør sikre sig herimod ved før udplantningen at sprøjte de pågældende planter 1 gang med 0,1 promille (10 g i 100 liter vand) ammoniummolybdat.

Meldug på jordbær (*Sphaerotheca macularis*) er særdeles almindelig i år. Sygdommen har også angrebet bærrerne, hvilket har givet anledning til hovedbrud med hensyn til bekæmpelsen i bærplukningstiden. Herom skrives fra Statens forsøgsstation, Spangsbjerg, Esbjerg: „Under den usæd-

vanlig langvarige tørke er mange sorter slemt angrebet: „melede“ bær var almindelige hos sorterne Deutsch Evern, Dybdahl, Soltwedel, Macherauchs Frühernte, Frau Schindler og de fleste Senga-sorter. Ingen angreb er iagttaget ved sorterne Senga Sengana, Ydun, Abundance og Weserruhm“ (Axel Thuesen).

Prydplanter.

R o s e n - m e l d u g (*Sphaerotheca pannosa*) er særdeles almindeligt forekommende i år. Vi citerer følgende: Ålborg Amt: „Angrebene er begyndt tidligere end normalt, og der er overalt ret stærke angreb både på slyngroser og haveroser“ (Jørgen Jørgensen); Vestjylland: „Stærke angreb i månedens første halvdel“ (H. Dixen); sydlige Sønderjylland: „Alle modtagelige sorter viser angreb“ (M. Surlykke Wistoft); Jylland: „Det tyder på, at meldug på roser har bredt sig meget stærkt i privathaver i de sidste dage. Derimod er der endnu ikke set angreb i planteskoler“ (P. Jacobsen); Sydsjælland: „Med undtagelse af *Rosa multiflora* (frøbede) har melduggen ikke været slem, men begyndende angreb er iagttaget“ (J. Klarup-Hansen).

Frank Hejndorf.

Skadedyr på landbrugsplanter.

Korn og græsser.

Havreål (*Heterodera major*). Kun én af de 47 indkomne rapporter melder, at angreb ikke er set. I de øvrige skrives om angreb af meget varierende hyppighed og skadevirkning. Ålborg: „Havreålsangrebene er blevet mere fremtrædende, og nye angreb er kommet til, særlig i Majabyg“ (J. Chr. Andersen-Lyngvad). Nibe: „Enkelte angreb er ret betydelige. Men i almindelighed er der kun tale om pletter, hvor man ikke har orden i sædskiftet“ (G. Heltoft). Vesthimmerland: „Forholdsvis få angreb i år“ (S. A. Ladefoged). Østhimmerland: „Mere ondartet end tidligere set, antagelig i forbindelse med de ugunstige vækstforhold (torke og frost) samt den løse jord. Der er ret stærke angreb efter roer, som fulgte 2 års græs“ (P. Pedersen). Vinderup: „Enkelte havremarker stærkt skadet, men som helhed bliver skaderne sjældnere“ (J. Rindom). Grenå: „Man kan finde havreål næsten overalt i år. De fleste steder klarer byggen angrebet med nogenlunde resultat, men adskillige havremarker er helt eller næsten helt ødelagt. Også på rug har jeg fundet cyster af havreål, men tilsyneladende er der ingen skade forvoldt på rugen“ (J. Larsen-Ledet). Mols-Rønde: „Både stærke og svage angreb almindelige, og den kolde, tørre sommer har forstærket angrebenes skadevirkning“ (Jørgen Nielsen). Kalø Vig: „Angrebene mindre iøjnefaldende nu end først på sommeren“ (Ole Jensen). Hads Herred: „Havreål er iagttaget på havre, byg og i et enkelt tilfælde på en mark med rug“ (Tage Andersen). Statens forsøgsstation v. Ødum: „Meget stærkt angreb i havre på areal, hvor havreålsangreb — i forsøgmæssigt øjemed — søges fremkaldt ved hyppig havre- og bygdyrkning. Der er nærmest tale om misvækst“ (Kr. G. Mølle). Gram: „Kun få og små angreb i år“ (A. Mortensen). Løgumkloster: „Ret stærkt angreb i byg. Sidste år var der rug i marken, fordi der i 1955 var et ødelæggende angreb af havreål i havre. En strimmel ved den ene side af marken stod bedre. Her var der rodfrugt 1956“ (Erik Christensen). Åbenrå Amt: „I det tidlige forår var angrebene mange steder tydelige, uden at kunne karakteriseres som slemme. I dag er sporene så godt som udvisket, hvad så årsagerne end kan være. Gode vækstbetingelser over sikkert stor indflydelse“ (C. Poulsen). Nordfyn: „Mange stærke angreb her på egnen. I et enkelt tilfælde var en mark på 2 td. ld. så medtaget, at den blev hugget af med slåmaskinen og plojet“ (A. Klitgård Nielsen). Lyø: „Enkelte marker pletvis stærkt angrebet og mange svagt, det er uden al tvivl den megen blandsædsdyrkning, der er medvirkende hertil“ (Preben S. Overbye). Ærø: „Der er konstateret ål både i havre- og hvedemarker“ (Ejlif Johansen). Roskilde-egnen: „Havreål forekommer i enkelte marker med havre og byg, men endnu har skaden kun været forholdsvis ringe; hvor man ved, der findes havreål, har man anvendt Drostbyg, og den har stadig vist sig modstandsdygtig“ (K. M. Nielsen). Ørslev: „Angreb findes nu og da efter græs og ret langt fra sidste kornafgrøde“ (Johs. Sørensen). Bornholm: „Det tyder meget på, at angreb af havreål breder sig, særligt i de sidste par år“ (A. Juel-Nielsen).

Kornbladbiller (*Lema spp.*). Fra Horsens skrives: „Kornbladbillerens larve findes i mange kornmarker og laver de karakteristiske hvide striber i bladene. Enkelte pudrer med DDT“ (Aksel Nielsen). Tønder-Åbenrå: „Meget almindelig i år. Enkelte steder temmelig mange larver, der giver anledning til mange pletter på lyse benklæder, hvis man går gennem marken i sådanne“ (Erik Christensen).

Stankelbenlarver (*Tipula paludosa*). Se diverse skadedyr.

Fritfluen (*Oscinis frit*). Fra Statens forsøgsstation Virumgård skrives: „I et par havremarker er der pletvis stærke angreb af fritfluer. Det gælder især i et forsøg med sen såning. Der er fundet enkelte fritflueangreb på majs“ (S. P. Lyngby).

Bælgplanter.

Stængelålen (*Ditylenchus dipsaci*). Flertallet af indberetningerne karakteriserer angrebene på græsmarksbælgplanterne som svage. Fra Ålborg: „Kun enkelte angreb i hvidkløver og fortrinsvis i ældre græsmarker“ (J. Chr. Andersen-Lyngvad). Mols-Rønde: „Lucerneålen ret stærkt udbredt på egnen, ikke mindst på Helgenæs, og skaden hist og her betydelig“ (Jørgen Nielsen). Statens forsøgsstation v. Ødum: „Pletvis stærke angreb i rødkløver og hvidkløver“ (Kr. G. Mølle). Holstebro: „Enkelte stærke angreb“ (A. Toft Andersen). Roskildeegnen: „Der er forekommet svage angreb af stængelål i en del kløvermarker, men der har dog ingen steder været tale om alvorlige angreb“ (K. M. Nielsen). Skælskøregnen: „Der er iagttaget enkelte svage angreb“ (Viggo Sørensen).

Lucernegnaveren (*Phytonomus variabilis*). Angreb omtales i 2 rapporter. Horsens: „Lucernegnaverens larve er på færde i enkelte lucerne-marker. Pudring med paration foretages“ (Aksel Nielsen). Nordfyn: „Enkelte mindre marker næsten helt ribbede af lucernegnaverens larve“ (A. Klitgård Nielsen).

Kløvergnaveren (*Phytonomus nigrirostris*). Dette skadedyrs larve har i år gjort sig bemærket i usædvanlig grad og ofte anrettet betydelig skade i rødkløverfrømarkerne. Larverne gnaver af knopperne, og skuddene bliver slappe og hængende for senere at visne. De kan også gnave gange i blomsterhovedernes nederste del. Der er indløbet 23 forespørgsler vedrørende dette skadedyr. Vi citerer 3 rapporter, som vi har modtaget. Fra Samsø: „Et ret ondartet angreb af kløvergnaverens larver konstateret på indsendt materiale“ (P. Riis Vestergaard). Sydsjælland: „Kløvergnaverens larve er fundet i mange kløverfrømarker. Der er fundet levende larver i alle marker på nær en, hvor der var sprøjtet med DDT, umiddelbart før man så angrebet; hvor der var sprøjtet 8 dage før, var der mange levende larver“ (Jens Marcussen). Skælskøregnen: „Der er iagttaget adskillige meget stærke angreb, omkring 25 pct. af planterne har været angrebet. I et enkelt tilfælde var angrebet så slemt, at jeg anbefalede manden at pløje marken op“ (Viggo Sørensen).

Bederoer.

Roeål (*Heterodera schachtii*). Se diverse skadedyr.

Kålt hrips (*Thrips angusticeps*). Se diverse skadedyr.

Bladtæger (*Capsidae*). Larver af disse tæger optrådte ofte talrigt i bederoemarkerne og gjorde lokalt nogen skade. Undertiden gav de anledning til forveksling med ferskenlusen! Fra Mols-Ronde skrives: „Ikke så få bederoemarker delvis mærkbart beskadiget under angreb af helt op til 5 eller endnu flere af de grønne larver ved hver plante“ (Jørgen Nielsen). Nordvestlolland: „Har konstateret bladtæger i så godt som alle roemarker, heraf enkelte stærke angreb. Der er foretaget bekæmpelse (pudring med Bladan) i flere tilfælde“ (J. Østergård). Vestfyn: „Lidt skadevirkning af tæger, og enkelte tæger ses i de fleste bederoemarker. Kun ét sted set så meget, at bekæmpelse blev tilrådet“ (Bent Kjærbøll).

Bedelus (*Aphis fabae*). 8 beretninger melder, at lusene endnu ikke er bemærket, medens der i de øvrige 15 meldes, at de er bemærket i beskedent antal her og her. Grenå: „I den meget varme uge efter pinse fandtes adskillige små kolonier af bedelus i roerne. De nåede ikke nogen større udbredelse, idet der igen kom kulde og blæst, og forekomsterne har indtil månedens udgang været meget små“ (J. Larsen-Ledet). Randerseggen: „De sorte bedelus findes i beskedent antal i flere marker“ (V. Sørensen). Viborgeggen: „Har set angreb i en enkelt mark den 27. juni“ (Jens Dollerup). Nordfyn: „Kan i disse dage findes i mange marker, dog kun på enkelte blade. Såvel i 1. års roemarker som i bederoefromarker“ (Aage Rasmussen). Vestfyn: „Enkelte lus sås i flere marker fra omkring 20. juni. 25. juni sås de første tæt-besatte, krøllede roer“ (Bent Kjærbøll). Fåborgeggen: „Bedelus findes i mange marker — men kun på enkelte planter“ (Aage Mølgaard). Statens forsøgsstation Blangstedgård: „De første bedelus på 1. års roerne er fundet den 26. juni i ringe antal“ (Hans M. Jepsen).

Ferskenlus (*Myzus persicae*). De første lus blev fundet i 1-års bederoemarker den 3. juni, og fra midten af måneden indløb et stigende antal meldinger om fund. Oftest forekom lusene dog spredt og i beskedent antal, undtagen i nærheden af inficerede roekuler.

Den matsorte ådselbille (*Blitophaga opaca*). Angrebene, der har været talrige og ofte kraftige, er nu ebbet ud. Det fremhæves ofte, at paration-sprøjtningerne, der i så stor udstrækning anvendtes mod bedefluen, samtidig ramte ådselbillelarverne. Fra Østhimmerland: „Efter i mange år at have været uden betydning, er den atter meget udbredt. Bekæmpelse har været meget almindelig“ (P. Pedersen). Vesthimmerland: „Angreb har været almindelige. I det store og hele dog ikke særlig ondartede. Sprøjtning er dog foretaget i mange marker“ (S. A. Ladefoged). Grindsted: „Angrebet tegnede først i måneden til et storangreb, men ebbede pludselig ud, vel på grund af den omfattende sprøjtning mod bedefluens larve“ (J. J. Jakobsen).

Gram: „Har ødelagt mange bederoeblade, men er bekæmpet ved sprøjtningen mod bedefluelarven“ (A. Mortensen). Skærbæk og Omegn: „Ved månedens begyndelse var der talrige angreb, og adskillige bederoemarker er blevet alt for stærkt udtyndet af dette skadedyr, inden folk blev opmærksomme på angrebet, der jo nu i en årrække ikke har været at se“ (Vald. Johnsen). Hårby: „Ådselbillerne har været til stede, men kun i underordnet rolle“ (Holger Pedersen). Frederiksborg Amt: „Set enkelte kraftige angreb af ådselbillelarver. Mange begyndende angreb af disse larver er sikkert slået ned ved den kraftige sprøjtning mod bedefluerne“ (W. Nøhr Rasmussen). Horns Herred: „Den omfattende bekæmpelse af bedefluelarver syntes også at have ramt ådselbillelarverne“ (N. O. Larsen). Sydsjælland: „Svage angreb i få roemarker“ (Jens Marcussen). Bornholm: „De stærke angreb er nu aftaget meget“ (A. Juul-Nielsen).

Skjoldbiller (*Cassida nebulosa* og *C. nobilis*). Biller og larver er bemærket i en del bederoemarker, men kun i enkelte tilfælde er der anrettet nogen skade. Mariager: „Der findes masser af larver på melde, og nogle marker har huller i bladene af ubestemmelig årsag, så man tænker jo på billerne, men skaden er ringe endnu“ (Chr. E. Lauridsen). Grenå: „Der er i månedens sidste halvdel set en del skjoldbiller i bederoerne, men angrebet har næppe gjort skade endnu“ (J. Larsen-Ledet). Viborg: „Skjoldbilleren og dens larver optræder mere og mere almindeligt; enkelte steder gør den nogen skade, men kun hvor den optræder sammen med andre skadedyr f. eks. ådselbiller, bedefluer o. lign. har det været nødvendigt at foretage sprøjtning“ (O. Th. Nielsen). Nordvestlolland: „Både biller og larver er iagttaget, men ikke større skader“ (J. Østergård). Roskildeegnen: „I begyndelsen af måneden blev der set skjoldbiller i nogle roemarker, men de forvoldte ikke større skade“ (K. M. Nielsen). Sorø: „Ses i mange bederoemarker, men skaden uden betydning“ (Ib Trojaborg).

Oldenborrelarver (*Melolontha melolontha* og *M. hippocastani*). Se diverse skadedyr.

Viklerlarver (*Cnephasia* sp.). Se diverse skadedyr.

Knoporme (*Agrotis* spp.). Se diverse skadedyr.

Kartoffelboreren (*Hydroecia micacea*). Se diverse skadedyr.

Bedefluen (*Pegomyia hyoscyami*). Der foreligger 66 indberetninger, hvoraf kun 3 melder, at angreb af betydning ikke er set. I de øvrige skrives om angreb af varierende styrke forårsaget af 1. larvegeneration. Mange rapporter karakteriserer angrebene som usædvanlig voldsomme, men i andre beretninger fremhæves det, at angrebene ikke blev så stærke, som man havde ventet efter æglægningen at dømme. 2. generations æglægning er begyndt, men er ikke særlig iøjnefaldende. Larver er lokalt set i bladene, men endnu er der ikke tale om skade. Af de mange og udførlige indberetninger kan kun følgende citeres. Fra Østhimmerland: „Så sent som i fjor har der været

udstrakt bekæmpelse af bedefluen. I år er kun set én larve. 2. generation er ikke set endnu" (P. Pedersen). Vinderup: „Forst i juni sås en æglægning så stor, at noget lignende aldrig før er iagttaget. Store arealer blev sprøjtet med paration, men regnen den 11. juni og de følgende varme dage hjalp de usprøjtede arealer, så skaden ikke blev katastrofal" (J. Rindom). Viborgeggen: „Ikke angreb af særlig betydning, dog er der blevet sprøjtet i enkelte marker. Bedefluerne synes at forsvinde fra områder, hvor der for få år siden var stærke angreb" (Jens Dollerup). Mols-Rønde: „Adskillige stærke angreb, som i lighed med tidligere år synes at være stærkest nærmest ved kysterne" (Jørgen Nielsen). Grenå: „Den kraftige æglægning sidst i maj gav ikke det ventede stærke larveangreb. Nogle har sprøjtet med godt resultat — andre har sparet sprøjtningen og er sluppet nogenlunde gennem angrebet. Ny æglægning har kun været meget ringe i slutningen af måneden" (J. Larsen-Ledet). Samsø: „En del kraftige angreb i månedens første halvdel tiltrak sig almindelig opmærksomhed, men fortog sig hurtigt, også uden bekæmpelse" (P. Riis Vestergaard). Statens forsøgsstation v. Ødum: „Den voldsomme æglægning sidst i maj har ikke medført større skade ved minering, der begyndte omkring den 7. juni" (Kr. G. Mølle). Kibæk: „Aldrig er set så tidligt angreb som i år, allerede inden roerne blev udtynnet, var der stærke angreb. Effektiv bekæmpelse var vanskelig, da æglægningen fortsatte over lang tid" (H. Quistgaard Mortensen). Grindsted: „Det kraftige angreb af bedefluen i første del af måneden, det kraftigste angreb jeg har oplevet siden 1943. Blev grundigt bekæmpet med paration. Nyt angreb er ikke set" (J. J. Jakobsen). Ladelund: „Stærke angreb i alle bederoemarker omkring 1. juni, men sprøjtningen med Bladan (1 liter pr. ha) på rette tidspunkt har været helt effektivt. Kun hvor man sprøjtede for tidligt, var endnu en sprøjtning nødvendig" (Kr. Nielsen). Statens Marskforsøg, Højer: „Efter sprøjtning først i måneden har bederoerne været nogenlunde fri for angreb af bedefluens larve. Sprøjtningerne gav tilfredsstillende virkning. I forhold til den kraftige æglægning sidst i maj og først i juni blev skaden meget lille" (Carl Nielsen). Nordfyn: „Angreb i næsten alle bederoemarker. Mange steder sprøjtet 2 gange, men den første burde sikkert have været udsat i de fleste tilfælde" (A. Klitgård Nielsen). Fåborgeggen: „Bedefluæggen var meget længe om at klækkes — ca. 14 dage. Først da varmen indfandt sig omkring pinse, begyndte larvernes raseren. Størsteparten af roerne blev sprøjtet" (A. Molgaard). Nyborg og Omegn: „Angrebet af 1. generations larver kulminerede først på måneden. De forbedrede vækstvilkår, regn og varme midt i måneden, overflødiggjorde sprøjtning af de sent angrebne roemarker" (Bent Bachmann). Langeland: „Angrebene måske de voldsomste i mands minde — sprøjtning med paration er foretaget de fleste steder. Sprøjtning med Meta-Systox på en stor mark viste sig nyttelos" (A. K. Rasmussen). Æro: „Angrebet har været meget voldsomt. Hvor der ikke er sprøjtet, er roerne sat meget tilbage. Mange sprøjtede for tidligt og måtte sprøjte 2 gange, men med udmærket resultat" (Ejlif Johansen). Nordvestlolland: „Larveangrebet blev ikke så kraftigt som ventet, værst var angrebene langs kysten" (J. Østergård). Sorø: „Anden generation

af larver er nu fremme, men slet ikke i så stort antal som 1. angreb. Bekæmpelse unødvendig, da roerne er i god vækst" (Ib Trojaborg). Vestsjælland: „Angrebene har været uden betydning" (Stanley Jørgensen). Horns Herred: „Angrebet er ebbet ud nu og har ikke haft så omfattende skadevirkning på grund af den effektive bekæmpelse med paration" (N. O. Larsen). Roskildeegnen: „I alle roemarken på denne egn er der forekommet meget stærke angreb af bedefluelarver. Bekæmpelse med paration var derfor nødvendig overalt, og denne har virket særdeles tilfredsstillende. I nogle bederocfrømarker var der ligeledes meget stærke angreb med æglægning på alle bladene helt op i 60—70 cm's højde. Det er første gang, vi har haft alvorlige angreb af dette skadedyr på denne egn, og man spørger, hvor fluerne er kommet fra" (K. M. Nielsen). Bornholm: „Bedefluens angreb er de fleste steder overstået. Har mange steder været meget stærkt" (P. Bell-Jensen).

I haverne er der lokalt anrettet nogen skade på spinat og rødbeder.

Kålroer, kål o. a. korsblomstrede.

Rocål (*Heterodera schachtii*). Se diverse skadedyr.

Kålhrips (*Thrips angusticeps*). Se diverse skadedyr.

Glimmerbøsser (*Meligethes aeneus*). Dette skadedyr har gennemgående optrådt meget moderat i år, og kun få indberettere omtaler angreb af betydning: Grenå: „Ingen angreb af betydning" (J. Larsen-Ledet). Randersegnen: „Findes i ret stort antal i vårraps" (V. Sørensen). Statens forsøgsstation v. Ødum: „Var meget almindelig i rapsen i blomstringstiden. Skaden synes moderat" (Kr. G. Mølle). Nordfyn: „Enkelte stærke angreb i sennep" (A. Klitgård Nielsen). Odsherred: „De tidligt blomstrende korsblomstrede var ikke generede. En enkelt mark med brun sennep angrebet meget stærkt" (H. Bertelsen). Roskildeegnen: „Der dyrkes kun få arealer med korsblomstrede afgrøder, men i dem alle har der været angreb af glimmerbøsser, og pudring har i mange tilfælde været nødvendig, og denne har som regel virket godt" (K. M. Nielsen). St. Heddingekredsen: „Man måtte pudre mere end én gang" (Ernst R. Nielsen). Skælskøregnen: „Kun svage angreb i år" (Viggo Sørensen). Bornholm: „Optræder stadig i sent sået sennep" (A. Juel-Nielsen).

Jordlopper (*Phyllotreta spp.*). Stærke angreb på kålroer omtales kun i 8 indberetninger, medens de øvrige 20 karakteriserer angrebene som svage eller betydningsløse. Virkningen af bejdning af frøet berømmes i vid udstrækning. Fra Viborgegnen meddeles: „Har ikke gjort større skade, mange landmænd har i år bejdset frøet. Dog har nogle landmænd fortalt, at der har været angreb i deres turnips, som ikke har været bejdset" (Jens Døllerup). Haderup: „Der har været angreb alle steder, hvor frøet ikke har været gammelsectbehandlet, hvilket er meget virkningsfuldt" (E. Eriksen). Mariager: „Lop-

perne har været slemme i år. Bejdsningen hjælper godt" (Chr. E. Lauridsen). Vinderup: „Enkelte arealer blev sprøjtet eller pudret. Det er nu slået fast, at behandling med Gammasect el. lign. virker godt" (J. Rindom). Samsø: „Kun betydningsløse angreb" (P. Riis Vestergaard). Mols-Rønde: „Enkelte stærke angreb endnu i begyndelsen af juni. Gammasectbehandling synes overalt at have virket fortræffeligt" (Jørgen Nielsen). Statens forsøgsstation v. Ødum: „Angreb af betydning kun set i sent sået fodermarkvål" (Kr. G. Mølle). Horsens: „Angreb af jordlopper har været sjældne i år. Bejdsning med lindan-tiuramidler vinder indpas og giver roerne en god start. Kun enkelte stærke angreb er konstateret, hvor der ikke er bejdsset" (Carl V. Petersen). Statens Marskforsøg, Ribe: „Ikke set, men alt kålroefrø er behandlet med Gammasect" (C. M. Kjellerup). Statens Marskforsøg, Højer: „Jordlopperne har været at finde hele måneden, men antallet så lille, at der ikke er tale om nogen skadevirkning" (Carl Nielsen). Nordfyn: „Ikke mange angreb, og aldrig, hvor frøet har været bejdsset" (A. Klitgård Nielsen). Øtoftøgård, Tåstrup: „I det varme vejr i begyndelsen af måneden måtte pudring foretages flere gange i forsøgene med kålroer. Bejdsning af frøet er ikke foretaget" (Aage Munk). Roskildeegnen: „Der er forekommet jordlopper i mange kålroemark, men hvor man sædvanligvis har disse angreb, er kålroefrøet behandlet med Gammasect, der har virket godt, og derfor har skaden kun været af ringe omfang; i nogle tilfælde har det dog været nødvendigt at pudre" (K. M. Nielsen). Skælskørengnen: „Der har kun været enkelte stærke angreb og i et enkelt tilfælde, hvor frøet var bejdsset" (Viggo Sørensen).

Oldenborrelarver (*Melolontha melolontha* og *M. hippocastani*). Se diverse skadedyr.

Roegnaveren (*Cneorrhinus plagiatus*). Der er rapporteret nogle stærke angreb på kålroer. Fra Frederikshavn skrives: „Angreb af roegnaveren er bekæmpet med negativt resultat med paration-sprøjtning. Udstrøning af paration-klid (efter afdelingsbestyrer Stapels anvisning) har derimod haft en meget fin virkning" (G. Foldager). Vesthimmerland: „Et ondartet angreb af roegnaveren er set. Sprøjtning med paration ca. 1500 g pr. ha hjalp noget, men sprøjtningen måtte gentages. Et par mindre ondartede angreb i roer er observeret" (S. A. Ladefoged). Fra Løgumkloster: „Et enkelt stærkt angreb af roegnaveren i en kålroemark, bladene var meget stærkt gnavede, og man kunne hurtigt samle en håndfuld biller; det kunne se ud, som om de var udvandret fra en lille granplantage i markens nærhed" (Hans Jepsen).

Skulpesnudebillen (*Ceutorrhynchus assimilis*). Der foreligger kun indberetning om svage eller helt betydningsløse angreb.

Kålmøl (*Plutella maculipennis*) er endnu kun set i ubetydeligt antal hist og her.

Viklerlarver (*Cnephasia* sp.). Se diverse skadedyr.

Knoporme (*Agrotis* spp.). Se diverse skadedyr.

Kålorme (*Pieris brassicae*) bemærkedes på Virumgård på kålroer den 20. juni (S. P. Lyngby).

Krusesygegalmyggen (*Contarinia nasturtii*). Ved Statens plantepatologiske Forsøg bemærkedes de første æg i hjertet af kålroerne den 4. juni, og angrebssymptomerne var tydelige den 12. juni. I slutningen af måneden var larverne gået i jorden. Kun 5 rapporter melder, at angreb ikke er set, 23 omtaler angreb, der oftest er svage eller i hvert fald svagere end sidste år. I 7 indberetninger skrives om betydelige angreb. Østhimmerland: „Almindelige, men ikke mere af den betydning som i fjor. Angrebet synes at være kommet senere — omkring 15. juni sås de første“ (P. Pedersen). Vesthimmerland: „Optræder i de fleste kålroemarken, men dog langt fra i samme omfang som i fjor. De første angreb observeret omkring 10. juni“ (S. A. Ladefoged). Bjerringbroegnen: „Angreb er ret almindelige, midt i juni var de første symptomer at se“ (Kaj N. Eriksen). Randerseggen: „Findes i alle marker og i adskillige endda i ret stort omfang. De første symptomer sås omkring 18. juni“ (V. Sørensen). Statens forsøgsstation, Studsgård: „I kålroemarken er 50 pct. eller mere af planterne angrebet af krusesygegalmyggen, de første symptomer sås ca. 15. juni“ (Aage Hansen). Mols-Rønde: „En del ret ondartede angreb iagttaget siden ca. 20. juni, værst i de største roer“ (Jørgen Nielsen). Statens forsøgsstation v. Ødum: „Det synes, som om at angrebet er almindeligt i alle marker“ (Kr. G. Mølle). Grindsted: „De første symptomer for angreb af krusesygegalmyggen er rapporteret den 27. Så vidt jeg kan skønne, er angrebet kun svagt endnu“ (J. J. Jakobsen). Ladelund: „Første symptomer iagttaget den 20. juni. Svage angreb i de fleste marker“ (Kr. Nielsen).

I kålen er der hidtil kun undtagelsesvis bemærket stærke angreb. Fra Viborg Amt: „Enkelte klager er indkommet over kraftige angreb. Men jeg har ikke selv holdt særligt øje med det“ (Eli Mølgaard). Esbjerg-Varde: „Ser foreløbig ikke ud til at blive så ondartet som i fjor“ (Martin Sørensen). Sydl. Sønderjylland: „Særlig på sommerkålen — spids-, savoj- og blomkål“ (Surlykke Wistoft). Holbæk Amt: „Alle arter af kål er angrebet“ (Henrik Nielsen). Stevns-Fakseegnen: „Indtil nu har jeg kun set ganske svage angreb af krusesyge, men kålen er jo også plantet sent ud, så at den er senere i udvikling end normalt“ (Philip Helt).

Skulpegalmyggen (*Dasyneura brassicae*). Fra Bornholm meldes, at der har været ret kraftige angreb i de fleste kålroefrømarker (A. Juel-Nielsen). I de øvrige rapporter skrives, at angreb ikke er bemærket, eller at de har været svage.

Den lille kålflue (*Chortophila brassicae*). 22 beretninger melder om svage, 16 om stærke angreb i kålroerne. Fra Nørre Nebel: „Kålfluelarvens angreb synes at være mere udbredt i år end tidligere — dog har vi endnu ikke set særligt alvorlige skader“ (Magnus Poulsen). Allingåbro: „I enkelte pletter på visse marker har vi set voldsomme angreb. Ca. 100 pct. indenfor visse mindre pletter angrebet“ (N. Engvang Hansen). Mols-Rønde: „Adskil-

lige særdeles ondartede angreb iagttaget ved månedens slutning" (Jørgen Nielsen). Kalø Vig: „Enkelte marker med kraftige angreb" (Ole Jensen). Brande-Thyregod: „Har beset en mark, hvor antagelig 5—10 pct. af de udyndede roer er bukket under for larver, og 20—30 pct. tydeligt svækkede og antagelig sikre på at visne. Antager dog, at angreb ikke er hyppige" (P. Trosborg). Vejle Vestereg: „Mere almindelige i år end sidste år" (Arne Anthonsen). Vis Herred: „I en del kålroemarker begynder store pletter at antage blålige farver og visner på grund af kålfluellarveangreb" (N. A. Drewsen). Skærbæk og Omegn: „I et enkelt tilfælde et slemt angreb, men det synes godartet i år, i hvert fald indtil nu" (Vald. Johnsen). Samsø: „Ikke almindelig, men sidst i måneden dog påfaldende mange og ondartede angreb på forholdsvis store planter. Tidlige angreb på små roer har derimod været sjældne og uden betydning" (P. Riis Vestergaard). Langeland: „Enkelte steder voldsomme angreb i kålroer, hvor ca. 25 pct. af planterne er angrebet" (A. K. Rasmussen). Ørslev: „Findes i mange marker, nogle med ret kraftige angreb" (Johs. Sørensen). Frederiksborg Amt: „Angrebene er af samme omfang som tidligere år. Landmændene spørger efter bekæmpelsesmidler" (W. Nøhr Rasmussen). Stevns: „Der er konstateret meget stærke angreb i enkelte kålroemarker. Planterne — ofte de fleste — ligefrem står og visner bort, og ved hver plante findes 4—8 små larver" (Aage Madsen). Bornholm: „Enkelte steder har kålfluellarverne angrebet stærkt og tyndet meget ud i kålroerne" (P. Bell-Jensen).

3 beretninger melder om svage, 15 om middelstærke til stærke angreb på kål. Ålborg Amt: „Der er mange steder ret stærke angreb" (Jørgen Jørgensen). Viborg Amt: „Det er almindeligt at se fra $\frac{1}{3}$ — $\frac{1}{4}$ af udplantede småstykker af blom- og spidskål „besvime" og senere dø af kålfluellarveangreb. Der er nok at gøre med oplysningsarbejdet endnu!" (Eli Mølgaard). Esbjerg-Varde: „Alle steder, hvor der ikke foretages noget effektivt" (Martin Sørensen). Statens forsøgsstation Blangstedgård: „I rødkål sæt på stedet stærkt angreb efter 2 vandinger med paration + lindan. Angrebet slået ned med et par vandinger mere med samme midler" (Jørgen Vittrup Christensen). Svendborg Amt: „Meget slemt i år" (Sture Cederberg). Sorø Amt: „I småhaverne er angreb ret kraftige, blomkål værst, men både rød- og hvidkløver falder i store mængder" (Ejner Christensen). Næstved: „Har været slem ved sommerkål og rosenkål, medens angreb næsten ikke findes i rød- og hvidkål" (M. E. Elting). Stevns-Fakseegnen: „I haverne er der knapt så mange planter, der er ødelagt af kålfluellarver, som der plejer at være. Måske betyder det noget, at der — på grund af det tørre vejr — er plantet senere ud end normalt" (Philip Helt).

Industriplanter.

Skærmplantemøl (*Depressaria* sp.). Fra Nordvestlolland skrives: „I en mark med kommen er ret kraftigt angreb af skærmplantemøllens larve, og skaden er ret stor. Der var før blomstring pudret med en blanding af Bladan og DDT, men det har ikke kunnet hindre angrebet" (J. Østergård).

Skadedyr på havebrugsplanter.

Frugttræer og frugtbuske.

Bladlus (*Aphididae*) på æble. Den grønne og den røde æblebladlus (*Doralis pomi* og *Sappaphis mali*) har kun optrådt i ringe antal. 13 beretninger melder om svage, medens 7 taler om middelstærke angreb. Flere steder er lusene taget til sidst på måneden. Fra Hornum skrives: „Enkelte steder er der opstået „lusekolonier“, som gentagne tågesprøjtninger ikke har formået at gøre noget ved. Når vejret har været så gunstigt for lusene som i år, må riflen atter tages frem“ (I. Groven). Svendborg Amt: „Spørgsmålet om bladlus er spørgsmål om systemisk gift eller ikke.. De forsøg, der enkelte steder gøres for at nedkæmpe bladlusen med paration, giver som regel et utilfredsstillende resultat“ (Aage Lauritsen). Lolland og Falster: „En del bladlus er observeret, men ingen steder er der tale om stærke angreb. Sidst på måneden dog tegn til stigning“ (J. Klarup-Hansen). Sorø Amt: „Har i de sidste dage bredt sig — også hvor der efter afblomstring var sprøjtet med Meta-Systox“ (Ejner Christensen).

Blodlusen (*Eriosoma lanigerum*) har kun gjort sig lidt bemærket. 14 indberetninger melder om svage eller ingen angreb. Kun tre omtaler stærkere angreb. Frejlev: „I de varme dage kom de frem, så i de gamle gren- og stammesår er der nok af dem nu; „vattet“ hænger der“ (A. Diemer). Svendborg Amt: „Bemærkes mere end i fjor“ (Sture Cederberg). Holbæk Amt: „Kan heldigvis kaldes sjælden her på enen — men angrebene er kraftige i år“ (Henrik Nielsen).

Blommebladlusen (*Hyalopterus pruni*) og kirsebærbladlusen (*Myzus cerasi*). Der har været en del angreb, men de fleste uden større betydning.

Bladlus på frugtbuske (*Cryptomyzus ribis* og *Rhopalosiphum grossulariae*). 7 indberetninger melder om svage, 10 om middelstærke angreb. Esbjerg-Varde: „Svage angreb almindelige på solbær. I enkelte tilfælde også stærke. Sjældnere set angreb på ribs“ (Martin Sørensen). Sorø Amt: „Solbær er især angrebet — og næsten overalt“ (Ejner Christensen). Næstved: „Var på et tidligt tidspunkt ret omfattende på solbær, for tiden er det ret slem på ribs“ (M. E. Elting).

Æblehvepsen (*Hoplocampa testudinea*). 16 rapporter betegner angrebene som svage, medens de i 5 omtales som middelstærke. I enkelte tilfælde er der dog også konstateret stærke angreb. Horsens: „I almindelighed kun svage angreb — enkelte stærke“ (Chr. A. Nielsen). Lolland og Falster: „Set meget lidt angreb. På tidlige sorter er nogle gange konstateret angreb, der er slået ned, idet sprøjtningen af hensyn til andre sorter er trukket lidt ud“ (J. Klarup-Hansen). Frejlev: „Dejlig lidt angreb af æblehveps. Systox har i årenes løb øjensynligt ordnet den“ (A. Diemer). Nord- og Østsjælland: „Det er som helhed kun små angreb, der kan findes“ (Hans Chr. Madsen).

Pærehvepsen (*Hoplocampa brevis*). 8 beretninger melder, at angreb ikke er set, 4 karakteriserer dem som svage. Kun i 2 rapporter betegnes angrebene som middelstærke.

Blommehvepsen (*Hoplocampa fulvicornis*) 8 beretninger melder om svage angreb, medens 8 karakteriserer dem som middelstærke. 5 rapporter omtaler stærke angreb. Viborg Amt: „Hvor man intet har sprøjtet med, er angrebene mange steder stærke, hvilket i år med den middel til dårlige sætning er ensbetydende med en ringe blommehøst“ (Eli Mølgaard). Vestjylland: „Tynder godt ud i de i forvejen sparsomt ansatte frugter“ (H. Dixen). Horsens: „En del ondartede angreb“ (Chr. A. Nørholm). Frejlev: „Findes næsten ikke. Systox har antagelig også ordnet den“ (A. Diemer). Frederiksborg Amt: „Meget almindelig i privathaver og mindre erhvervsplantninger“ (C. T. L. Worm).

Stikkelsbærhvepsen (*Pteronus ribesii*) har kun gjort sig meget lidt bemærket. 10 beretninger taler om ingen eller kun svage angreb, medens 3 beretter om middelstærke. Ålborg Amt: „Kun enkelte svage angreb er iagttaget på stikkelsbær“ (Jørgen Jørgensen). Næstved: „Har kun vist sig ganske få steder i år“ (M. E. Elting).

Pæregalmuggen (*Contarinia pyrivora*). 9 beretninger meddeler, at angreb ikke er set, og 8 melder om svage angreb. Fra København og Omegn hedder det dog: „Mange steder er der kun ansat få pærer, og de, der er, er for en stor del angrebet af pæregalmug“ (Alfred Rasmussen).

Frugttræspindemiden (*Metatetranychus ulmi*). 16 indberettere omtaler angrebene som svage, medens 6 melder om middelstærke angreb. Viborg Amt: „Set enkelte ret stærke angreb“ (Eli Mølgaard). Lolland og Falster: „Spindemideangrebene er nu i slutningen af juni i stærk tiltagen. Der er tegn til, at Systox ikke har samme gode virkning overfor spindemiderne længere. Enkelte steder klages i al fald over virkningen“ (J. Klarup-Hansen). Frejlev: „Systox har ikke ordnet dem alle, men man skal lede for at finde nogen“ (A. Diemer). Sorø Amt: „Efter de mange vinteræg har der endnu kun været svage angreb“ (Ejner Christensen). Næstved: „Foreløbig er angrebene uden større betydning. Ses mindre end sædvanligt, fordi træerne er så lovrige i år“ (M. E. Elting).

Køkkenurter.

Stængelål (*Ditylenchus dipsaci*) på løg. Det synes, som om dette skadedyrs udbredelse i løgmarkerne er større end antaget. Ved en undersøgelse af skalotmarker i det nordlige Jylland fandtes 27 marker at være angrebne.

Ørentviste (*Forficula auricularia*). Fra Mariager skrives: „Persille og gulerod i en køkkenhave er odelagt af ørentviste, der er kun stilkene tilbage. Dyrene findes i hundredvis som halvvoksne“ (Chr. E. Lauridsen).

Gulerodsbladloppen (*Trioza apicalis*). 9 rapporter melder, at angreb ikke er set. De øvrige 10 omtaler svage til middelstærke angreb. Viborg Amt: „Angrebet er i gang mange steder, men ikke så stærkt som ofte før“

(Eli Mølgaard). Frederiksborg Amt: „Meget svage angreb“ (C. T. L. Worm). Stevns-Fakseegnen: „Nogle steder kan man finde angreb — også som regel stærke angreb — i alle haverne. Andre steder skal man lede for at finde en enkelt angrebet plante“ (Philip Helt).

Smælderlarver (*Agriotes spp.*). Se diverse skadedyr.

Oldenborrelarver (*Melolontha melolontha* og *M. hippocastani*). Se diverse skadedyr.

Hindbær snudebillen (*Anthonomus rubi*). Stærke angreb er ikke set. 12 rapporter omtaler svage angreb, medens 5 betegner dem som middelstærke. Statens forsøgsstation, Hornum: „Svagere angreb end sædvanlig“ (Finn Knoblauch). Næstved: „Meget udbredt, dog mest i lukkede haver, særlig er det gået ud over Ydun og Jordbærdronningen“ (M. E. Elting). Holbæk Amt: „Alle grader ses, afhængig af brugen af DDT eller ej“ (Henrik Nielsen).

Knoporme (*Agrotis spp.*). Se diverse skadedyr.

Gulerodsflu en (*Psila rosae*). Kun 2 beretninger omtaler alvorlige skader. De øvrige 12 betegner angrebene som svage eller kun lokalt af betydning. Svendborg Amt: „Meget slemme i år“ (Sture Cederberg). Lyø: „I en del småhaver har gulerodsflu en hærget en del“ (Preben S. Overbye). Næstved: „Foreløbig har angrebene vist sig tydeligst i persille“ (M. E. Elting). Stevns-Fakseegnen: „Jeg har ingen steder set stærke angreb, og der er også færre angreb, end der plejer at være“ (Philip Helt).

Løgflu en (*Hylemyia antiqua*). Angrebene har gennemgående været svage. Fra Blangstedgård omtales dog et stærkt angreb på skalotter (J. Vittrup Christensen). Af de øvrige indberetninger kan citeres følgende: Jylland: „I fremavlsmarker med skalotter findes ofte $\frac{1}{4}$ — $\frac{1}{2}$ pct. angreb af løgflu en. Kun langs hegn og i arealer, der ligger i læ, findes stærkere angreb“ (Poul Jacobsen). Frederiksborg Amt: „Folk har lært at bejdse med Dantox. I øvrigt ser det ud, som om angrebet er kommet sent“ (C. T. L. Worm). Stevns-Fakseegnen: „Jeg har set enkelte angreb af løgflu en, men mindre end der plejer at være“ (Philip Helt).

Diverse skadedyr.

Roeålen (*Heterodera schachtii*). 4 rapporter melder, at angreb ikke er set. De øvrige 9 beretter om mere eller mindre kraftige angreb. Det er især gået ud over bederoer, men der er også fundet angreb på kålroer. Mols-Rønde: „En del ret betydelige angreb, særlig på Helgenæs“ (Jørgen Nielsen). Vestfyn: „Stærkt angreb med mange veludviklede cyster på såvel runkelroer som kålroer i samme mark: Runkelroerne led tilsyneladende mest. Svage angreb set i sædvanligt omfang“ (Bent Kjærbøll). Bovense mark: „Kraftigt angreb i en ret afgrænset plet, hvor forfrugten havde været bederoer, 2 år før kål. Afgrænsningen af pletten fulgte ret nøje, hvortil der havde været kål for 2 år siden. På den angrebne plet kommer roerne næppe til at „lukke“ rækkerne“ (Bent Bachmann). Hårby: „Efter at have dyrket sukkerroer tre

år på samme areal — 1 td. ld. — forefandtes nu et begrænset område med stærkt angreb af roeål" (Holger Pedersen). Nordvestlolland: „Har konstateret angreb i 3 marker 1. års roer" (J. Østergård). Vestsjælland: „I en bederoemark efter kålroer fandtes et ret kraftigt angreb" (Stanley Jørgensen).

Kålthrips (*Thrips angusticeps*). Endnu i løbet af juni fandtes en del, oftest svage angreb i roemarkerne. Fra Mariager. „Planter med tegn på angreb findes i alle marker, men kun et enkelt sted har jeg set alvorlig fare i det. Parationsprøjtningen hjalp godt" (Chr. E. Lauridsen). Kibæk: „Svage angreb meget almindelige. Der er set ganske enkelte stærke angreb" (H. Quistgaard Mortensen). Silkeborgegn: „Angreb i få marker og slet ikke af samme styrke som sidste år" (J. J. Søndergaard). Ladelund: „Angrebet har været uden betydning i alle marker, hvor frøet var bejdsset mod jordlopper m. v." (Kr. Nielsen). Roskildeegn: „Der har været lidt angreb af kålthrips på et sent tidspunkt, de første alvorlige angreb er i år undgået, som følge af at frøet mange steder er behandlet med lindanmidler, som har haft en glimrende virkning" (K. M. Nielsen). Sorø: „Ses stadig — men uden betydning" (Ib Trojaborg).

Gåsebiller (*Phyllopertha horticola*) har gjort sig meget lidt bemærket. Kun en rapport omtaler den som mere udbredt i år, de øvrige 12 melder om svage eller ingen angreb.

Oldenborrelarver (*Melolontha melolontha* og *M. hippocastani*). 13 indberettere har intet angreb set, og 6 melder om 6 svage angreb bl. a. i roer. Kun i to meldinger omtales stærkere angreb. Ladelund: „I området ved Kongeåen-Skibelund sås ret stærke angreb til omkring midten af juni" (Kr. Nielsen). Sydl. Sønderjylland: „De træffes kun i „Oldenborreegnene" — Holm og Omegn, på Nordals-Kollund — samt landsbyerne langs med hovedbanen Tinglev-Rødekro" (Surlykke Wistoft). Frederiksborg Amt: „Var meget slemme i jordbær først i måneden. 7 liter Aldrex 30 pr. ha udvandet gennem vandingsanlæg med injektor kunne ikke slå dem ihjel" (C. T. L. Worm). Næstved: „Sct. Hans-oldenborrerne (*Rhizotrogus solstitialis*) har som sædvanlig lavet en del hvide pletter i græsplænerne her omkring Næstved" (M. E. Elting).

Smælderlarver (*Agriotes* spp.) har gennemgående været af mindre betydning end sædvanligt. 22 beretninger omtaler angrebene som svage. 5 rapporter omtaler dog ret stærke angreb, især hvor der ikke er foretaget bejdsning af udsæden. Ålborg Amt: „Der er fundet angreb på ært, rødbeder og kål" (Jørgen Jørgensen). Mariager: „Angreb almindelige, men det er mit indtryk, at det nytter at bejds udsæden" (Chr. E. Lauridsen). Skamby: „Med de gode bekæmpelsesmidler synes dette skadedyr efterhånden at blive af ringe betydning" (Aage Rasmussen). Roskildeegn: „Der er forekommet en del svage angreb af smælderlarver, men der har ingen steder været tale om alvorlige angreb, hvilket sikkert skyldes, at såsæden de steder, hvor man plejer at have disse angreb, i år er blevet behandlet med lindanmidler" (K. M. Nielsen). Sydsjælland: „Smælderlarver har ødelagt en del planter, især i anden og tredie

afgrøde efter græsmarker, hvor der ingen behandling er sket i udsæden“ (Jens Marcussen).

Viklerlarver (*Cnephasia* sp.). I 20 indberetninger omtales forekomst af disse larver i bederoer og tildels også kålroer, men skaden har oftest været moderat. Østhimmerland: „En del angreb af viklerlarver har været ret almindelige. De synes at tiltage år for år“ (P. Pedersen). Viborg: „Viklerlarver findes efterhånden i de fleste roemarker såvel kålroer som bederoer, skaderne har ikke været særlig ondartede og kun, hvor de optræder sammen med andre skadedyr, har det været nødvendigt at sprøjte“ (O. Th. Nielsen). Allingåbro: „Meget almindelig, uden sikkert at gøre videre skade“ (N. Engvang Hansen). Mols-Rønde: „Meget udbredte angreb, som ikke kan siges at være helt ubetydelige. Parationsprøjtning mod bedefluelarver virker tilsyneladende ikke ganske probat mod viklerlarverne“ (Jørgen Nielsen). Grenå: „Træffes meget hyppigt i bederoerne, hvor det dog er vanskeligt at afgøre, hvor stor en andel disse larver har i „gnaveriet““ (J. Larsen-Ledet). Tørring og Omegn: „Angreb af viklerlarver er set også i år. Bekæmpelse med paration synes at virke godt“ (Karl B. Ritter). Nordvestlolland: „Iagttages almindeligt — skaderne moderate“ (J. Østergård). Ørslev: „Svagt angreb findes i næsten alle marker“ (Johs. Sørensen). Roskildeegnen: „I de fleste roemarker er der forekommet svage angreb af viklere, og da angrebene faldt sammen med bedefluernes æglægning, er de som regel blevet bekæmpet sammen med disse“ (K.M. Nielsen). Vestsjælland: „Det har været meget almindeligt at se de sammenspundne blade, som efter adskillelse har indeholdt viklerlarver. Af hullerne i bladene kan det konstateres, at angrebene har været almindelig udbredt — langt kraftigere end i tidligere år“ (Stanley Jørgensen). St. Heddingekredsen: „Synes at være harmløse, omend de påkalder sig opmærksomhed ved at lægge en del blade sammen i de fleste marker“ (Ernst R. Nielsen).

Knoporme (*Agrotis* spp.). 19 indberetninger melder, at angreb ikke er set, eller at de kun har været svage. 13 rapporter omtaler stærkere angreb, i flere tilfælde af alvorlig karakter. Foruden bederoer er det gået ud over kål, kartofler, asparges og andre haveafgrøder. Fra Statens forsøgsstation, Hornum: „Hvedeuglen har forvoldt megen skade i den nyplantede kål“ (Finn Knoblauch). Kalø Vig: „Enkelte roemarker med kraftige angreb. Toxaphen-giftklid synes ret virksomt“ (Olc Jensen). Bylderup-Bov: „Flere ret stærke angreb. Det synes som om giftklid virker bedre end sprøjtning“ (L. Aalling). Nordvestlolland: „Angrebene er fortsat ind i juni og har været stærkere end almindeligt. Pudring med Bladan har været foretaget med ret god virkning. (Bekæmpelse er udført i stille aftener). Har iagttaget, at krager har kunnet rense en mark fuldstændig for knoporme“ (J. Østergård). Ods herred: „De værste angreb er uglelarver i asparges, hvor flere marker på Lammefjorden næsten er ødelagt. Bladan/sukker/klidbehandling hjalp“ (H. Jensen). Stevns-Fakseegnen: „Jeg har set enkelte svage angreb af knoporme; men angrebene har været sjældnere og svagere, end de plejer at være“ (Philip Helt).

Kartoffelboreren (*Hydroecia micacea*). Der foreligger 7 indberetninger om angreb på bederoer, men nogen større skader er ikke anrettet.

Stankelbenlarver (*Tipula paludosa*). Angrebene er nu overstået, men 14 rapporter melder, at der endnu i månedens første del anrettedes betydelig skade. Bekæmpelse med paration har givet varierende resultater. Nibe: „Mange angreb i månedens første halvdel, ofte af ødelæggende natur på lave arealer“ (G. Heltoft). Vesthimmerland: „Angrebene har i år været ondarterede i korn på lave humusrige arealer. Bekæmpelse er ofte foretaget for sent. Mange marker på disse arealer står i dag med tynd plantebestand, og ofte er der store bare pletter“ (S. A. Ladefoged). Viborg: „Angrebene har ofte været ondarterede, også ældre græs arealer har lidt meget stærkt og har i nogle tilfælde måttet sprøjtes med paration. Virkningen har været god“ (O. Th. Nielsen). Mariager: „Larverne har været slemme i år, og det har været til stor gene, at vejret har været så koldt, at larverne sjældent kom op, så det var vanskeligt at få dem til at tage giften. To enge, som er lagt ud uden dæksæd, må sås om, da ejerne har regnet med, at frøet ikke kunne spire på grund af tørke, men i virkeligheden har larverne ædt rub og stub under jorden“ (Chr. E. Lauridsen). Mols-Rønde: „Enkelte helt ødelæggende angreb. En ødclagt h a v r e mark blev efter omsåning sidst i maj sprøjtet med 4 liter paration pr. ha uden resultat, og havren blev igen ædt“ (Jørgen Nielsen). Grenå: „Vi har kun haft enkelte, men til gengæld ret stærke angreb af stankelbenlarver. Alle på lav jord og i lave pletter, hvor folk til at begynde med har slået sig til ro med, at kulde var årsag til den dårlige vækst, indtil det endelig gik op for dem — men for sent — at det kunne ikke være tilfældet“ (J. Larsen-Ledet). Kollind: „Angrebene har været mere udbredte og stærkere end tidligere, og bekæmpelse er foretaget, også med god virkning i mange arealer, men dette til trods måtte der omsås i enkelte arealer“ (Ejvind Staunskjær). Aulum og Omegn: „Stærke og udbredte angreb. Varierende, gennemgående dårlig virkning af sprøjtning med paration og udstrøning af giftklid“ (S. Nørlund). Varde: „Angreb af stankelben har været meget stærkt i år, men angrebene er nu ved at ebbe ud. De varige græs marker har været noget medtaget, er nu ved at komme igang igen, men har sikkert taget nogen varig skade, så det kan være nødvendigt at lægge noget af det om“ (Knud Henneberg). Roskildeegnen: „Stankelben forekommer sjældent på disse egne, men i et tilfælde forekom der stærkt angreb i en korn mark, og bekæmpelse måtte foretages“ (K. M. Nielsen). Sydsjælland: „Stankelben har enkelte steder raseret stærkt“ (Jens Marcussen).

P. Bovien og K. Lindhardt.